

کنکور ریوم

اسکن کنید، QR-Code را

فیلم‌های حل تصویری تمامی تست‌ها

با ارائه‌ی برترین اساتید کنکور کشور

پاسخ و حل ویدیویی هر سؤال روبین و رفع اشکال کن!

فهرست

توضیح در مورد کلیدواژه‌ها و نمادهای مورد استفاده در پاسخ‌های تشریحی:

■ **نماد سطح دشواری:** هر یک از تست‌ها در یکی از سه سطح دشواری آسان، متوسط یا دشوار رده‌بندی شده‌اند. این رده‌بندی با یکی از سه نماد زیر مشخص شده است:

■ **با تغییر:** یعنی اساس تست کنکور حفظ شده، اما تغییراتی هم در آن داده شده تا با کتاب درسی و دیدگاه‌های جدید آموزشی، هماهنگ‌تر شود.

■ **شبیه‌سازی شده:** در محتوای تست تغییر اساسی داده شده یا تست به‌طور کلی تغییر کرده تا با تغییرات کتاب درسی و دیدگاه‌های جدید آموزشی مطابقت داشته باشد.

🗉 **نکته:** بیان موارد آموزشی که دانستن آن‌ها شما را راحت‌تر به پاسخ می‌رساند.

🗉 **مشاوره:** مشاوره آموزشی در برخی پاسخ‌ها برای افزایش سرعت پاسخگویی آورده می‌شوند.

🗉 **دام تستی:** بیان تله‌های تستی که در صورت سؤال و یا گزینه وجود دارد.

🗉 **دقت کنیم:** موارد ریزی که در صورت سؤال و یا گزینه‌ها وجود دارد که ممکن است از چشم شما پنهان بماند که برایتان آن‌ها را مشخص کردیم.

🗉 **جمع‌بندی:** در برخی پاسخ‌ها به جمع‌بندی موارد آموزشی بیان شده در گزینه‌ها پرداخته‌ایم.

🗉 **قاطی نکنید:** یکسری نکات آموزشی وجود دارد که بسیار شبیه به هم هستند و برای اینکه آن‌ها را با هم قاطی نکنید، مشخصشان کرده‌ایم.

🗉 **درسنامه‌ک:** درسنامه‌ای خلاصه برای مرور و یادآوری نکات مهم درس است.

🗉 **حواستون باشه:** بیان نکاتی که دانستن آن‌ها در پاسخگویی بسیار اهمیت دارد و ممکن است از آن‌ها غافل شده باشید.

پاسخ‌نامه تشریحی

- ۱۰. **ستر** آزمون ورودی
- ۱. کنکور سراسری ۱۳۹۷
- ۲. کنکور سراسری ۱۳۹۸
- ۳. کنکور خارج از کشور ۱۳۹۸
- ۴. کنکور سراسری ۱۳۹۹
- ۵. کنکور خارج از کشور ۱۳۹۹
- ۶. کنکور سراسری ۱۴۰۰
- ۷. کنکور خارج از کشور ۱۴۰۰
- ۸. کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۱
- ۹. کنکور خارج از کشور تیرماه ۱۴۰۱
- ۱۰. کنکور سراسری دی‌ماه ۱۴۰۱
- ۱۱. کنکور سراسری ۱۴۰۲
- ۱۲. کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲
- ۱۳. آزمون شبیه‌ساز

برای دریافت آزمون‌های این بخش وارد اپلیکیشن کنکور یوم شوید

- ۱۴. کنکور سراسری ۱۳۹۴
- ۱۵. کنکور خارج از کشور ۱۳۹۴
- ۱۶. کنکور سراسری ۱۳۹۵
- ۱۷. کنکور خارج از کشور ۱۳۹۵
- ۱۸. کنکور سراسری ۱۳۹۶
- ۱۹. کنکور خارج از کشور ۱۳۹۶
- ۲۰. کنکور خارج از کشور ۱۳۹۷
- ۲۱. آزمون آنلاین کنکور یوم

- ◀ وارد اپلیکیشن کنکور یوم شو.
- ◀ از پاسخ‌برگت عکس بگیر.
- ◀ کارنامه آزمونت رو دریافت کن.
- ◀ پاسخ و حل ویدیویی هر سؤال رو ببین و رفع اشکال کن.
- ◀ در آزمون‌های آنلاین شرکت کن.
- ◀ همایش‌های رایگان جمع‌بندی رو ببین.

ریاضی

ریاضی و آمار ۳ / فصل ۳ / درس ۲

گزینه ۱

درستنامه

$(a^m)^n = a^{mn}$ $\sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}$ $\frac{1}{a^m} = a^{-m}$

$$A = \sqrt[3]{3^2} \times \sqrt[3]{3^5} \times 3^{\frac{7}{3}} = \sqrt[3]{3^2 \times 3^5} \times 3^{\frac{7}{3}} = \sqrt[3]{3^7} \times 3^{\frac{7}{3}} = 3^{\frac{7}{3} \times \frac{1}{3}} \times 3^{\frac{7}{3}} = 3^{\frac{7}{9}} \times 3^{\frac{7}{3}} = 3^{\frac{7}{9} + \frac{21}{9}} = 3^{\frac{28}{9}}$$

$$\Rightarrow (\frac{1}{5} + A)^{-\frac{1}{5}} = (22)^{-\frac{1}{5}} = (\frac{1}{22})^{\frac{1}{5}} = \frac{1}{\sqrt[5]{22}}$$

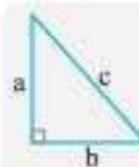
جعبه ابزار:

$2^1 = 2$	$2^6 = 64$	$2^2 = 4$	$2^7 = 128$
$2^3 = 8$	$2^8 = 256$	$2^4 = 16$	$2^9 = 512$
$2^5 = 32$	$2^{10} = 1024$		

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۱ / درس ۲

گزینه ۲

درستنامه: در مثلث قائم الزویه رابطه مقابل (پیتاغورس) برقرار است:

$a^2 + b^2 = c^2$

رضا دو مسیر اول و سوم خود را عمود بر مسیر دوم طی کرده پس در یک راستا می‌باشد و می‌توان گفت برای رسیدن از شهر A به شهر B اضلاع قائمه یک مثلث قائم الزویه به طول‌های ۷ و ۹ طی کرده است، پس:

$$AB^2 = 23^2 + 7^2 = 529 + 49 = 578$$

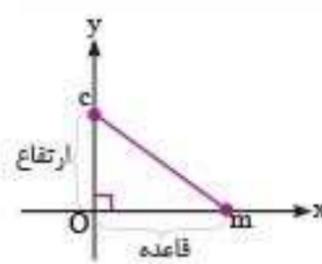
$$AB^2 = a^2 + a^2 = 2a^2$$

$$\Rightarrow 2a^2 = 578 \Rightarrow a^2 = 289 \xrightarrow{a>0} a = 17$$

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۱ / درس ۲

گزینه ۳

یک شکل فرضی مناسب رسم می‌کنیم. طول نقطه تلاقی خط با محور xها را m فرض می‌کنیم.

ارتفاع: c
قاعده: m

$c^2 = \text{مساحت مثلث}$
 $\Rightarrow \frac{m \times c}{2} = c^2 \Rightarrow m = 2c$

چون m ریشه معادله $x^2 + 5x + c = 0$ است به جای xهای این معادله، مقدار m یعنی 2c را قرار می‌دهیم:

$$(2c)^2 + 5(2c) + c = 0 \Rightarrow 4c^2 + 10c + c = 0 \Rightarrow 4c^2 + 11c = 0$$

$$\Rightarrow c(4c + 11) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ c = -\frac{11}{4} = -2.75 \end{cases}$$

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۲ / درس ۳

گزینه ۱

درستنامه: برای تابع خطی f داریم:

شیب \uparrow
 $f(x) = mx + h \rightarrow$ عرض از مبدأ

اگر نقطه $A(\alpha, \beta)$ روی تابع خطی f باشد، داریم:

دو خط موازی دارای شیب مساوی هستند و دو خط عمود، دارای شیب‌های عکس و قرینه هستند.

چون تابع f با خط $2x - 2y = b$ برخورد ندارد، پس موازی‌اند. در نتیجه:

دارای شیب‌های برابرند: $ry = 2x - b \Rightarrow y = \frac{2}{r}x - \frac{b}{r}$

حال داریم: $\Rightarrow m = \frac{2}{r} \Rightarrow f(x) = \frac{2}{r}x + h$

$f(2) = 2a - 1 \Rightarrow 2a - 1 = \frac{2}{r} \times 2 + h \Rightarrow 2a = 4 + h \Rightarrow h = 2a - 4 (*)$

$f(1-a) = 2 \Rightarrow 2 = \frac{2}{r}(1-a) + h \Rightarrow \frac{2}{r} - \frac{2}{r}a + h = 2$

$\Rightarrow h = \frac{1}{r} + \frac{2}{r}a (**)$ $\xrightarrow{(**), (*)} \frac{1}{r} + \frac{2}{r}a = 2a - 4 \Rightarrow a = 9$

$\xrightarrow{(*)} h = 14 \Rightarrow f(x) = \frac{2}{r}x + 14 \Rightarrow f(-6) = \frac{2}{r}(-6) + 14 = 5$

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۲ / درس ۱

گزینه ۳

درستنامه: برای تابع ثابت f داریم:

$f(x) = c \Rightarrow f(a) = c, f(b) = c, \dots$

هر نقطه روی نیمساز ربع (ناحیه) اول و سوم دارای طول (x) و عرض (y) برابر است.

نکته: نیمساز ناحیه اول و سوم معرف تابع همانی $f(x) = x$ است.

f(x) تابع ثابت است، پس طبق تعریف تابع ثابت داریم:

$f(x) = c \Rightarrow c + c = c \times c \Rightarrow 2c = c^2 \Rightarrow c^2 - 2c = 0$

$\Rightarrow c(c - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ c = 2 \end{cases}$

از طرفی هر نقطه روی نیمساز ناحیه اول و سوم دارای مؤلفه‌های اول و دوم برابر است (تابع همانی):

$2n^2 - 7n + 1 = -c \xrightarrow{c=0} 2n^2 - 7n + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 49 - 4 = 41$

عدد 41 مربع کامل نیست، پس مقدار n طبیعی نمی‌شود، پس $c = 0$ قابل قبول نیست.

$2n^2 - 7n + 1 = -2 \Rightarrow 2n^2 - 7n + 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 49 - 24 = 25 \Rightarrow \Delta = 5$

$n = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow \begin{cases} n = \frac{7+5}{4} = 3 \text{ قابل قبول} \\ n = \frac{7-5}{4} = \frac{1}{2} \text{ غیر قابل قبول} \end{cases}$

$\Rightarrow m^2 - 4m + 6 = 2 \times 2 \Rightarrow m^2 - 4m + 6 = 4 \Rightarrow m^2 - 4m = 0$

$\Rightarrow m(m - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 0 \text{ غیر قابل قبول} \\ m = 4 \text{ قابل قبول} \end{cases} \Rightarrow \left[\frac{mn}{5} \right] = \left[\frac{12}{5} \right] = 2$

جعبه ابزار: ریشه‌های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ با استفاده از

روش دلتا عبارت‌اند از: $x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \rightarrow \Delta = b^2 - 4ac$

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۲ / درس ۲

گزینه ۴

درستنامه: اگر ضابطه تابع f به صورت مقابل باشد:

همواره داریم:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

طبق درستنامه بالا داریم:

$f(x) = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$

پس به ازای تمام مقادیر صحیح، تابع $\frac{g}{f}$ تعریف نمی‌شود. (چون مخرجش صفر می‌شود) پس در هیچ نقطه صحیحی مقدار $\frac{g}{f}$ برابر با ۳ نمی‌شود.

زبان و ادبیات فارسی

۲۱. گزینه ۱ / علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۷ / سبک شناسی

درسنامه: ویژگی‌های شعری سبک خراسانی در سه دسته زبانی و ادبی و فکری:

قلمرو زبانی: ۱ سادگی زبان شعر ۲ کم بودن لغات عربی ۳ تفاوت تلفظ برخی کلمات در مقایسه با زبان امروز ۴ کهنه و مهجور بودن برخی لغات ۵ استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم

قلمرو ادبی: ۱ قالب عمده شعر قصیده است و مسقط و ترجیع‌بند و متنوی به تدریج شکل می‌گیرد و غزل در اواخر این دوره رشد می‌کند ۲ استفاده از آرایه‌ها به صورت طبیعی و در حد اعتدال ۳ سادگی قافیه و ردیف ۴ بهره‌گیری از تشبیه حتی

قلمرو فکری: ۱ وجود روحیه نشاط و خوش‌باشی ۲ واقع‌گرا، ساده، محسوس و عینی بودن شعر ۳ زمینی بودن معشوق ۴ حاکم بودن روح حماسه ۵ پندآموز و اندرزگونه بودن ۶ مدحی و ستایش‌گونه بودن

گزینه ۱: مربوط به قلمرو فکری است.

۲۲. گزینه ۱ / علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۱ / سبک شناسی

توجه: این سؤال در ظاهر، سؤالی کاربردی و مهارتی است، اما در واقع تقریباً حفظی است. سؤال به گونه‌ای است که باید به خاطر داشته باشید که در درس ۱ پایه دهم، چه نکاتی درباره نمونه متن کلیله و دمنه ارائه شده است. عیناً همان نکات در جملات این سؤال تکرار شده‌اند.

همانند نثر کلیله و دمنه، تکلف و تصنع در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ مشهود است. در گزینه اول حرف «را» استفاده شده است اما نشانه مفعول است و ویژگی خاصی ندارد. اگر حرف «را» در معنی «برای» استفاده می‌شد، آن را به عنوان ویژگی‌ای که کتاب ذکر کرده به حساب می‌آوردیم.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ جمع بستن کلمه گروه یا نشانه «ان»، به صورت «گروهان» ۳ به کارگیری فعل «بگسست» در معنای «جدا شد» ۴ جدانویسی نشانه متقی‌ساز فعل در عبارت «نه ایستید»

۲۳. گزینه ۲ / علوم و فنون ادبی ۱ و ۲ / ترکیبی / تاریخ ادبیات

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ «عشاق‌نامه» برای فخرالدین عراقی است. / محمدبن جریر طبری مربوط به قرن سوم و چهارم است. ۲ «تحقیق‌الاحرار» برای جامی است. ۳ «چهارمقاله» برای نظامی عروضی است.

حواستون باشد: نظامی عروضی رو با نظامی گنجوی اشتباه نگیریم.

۲۴. گزینه ۴ / علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۴ / تاریخ ادبیات

باید کتاب‌های «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» به عنوان مثال بیان می‌شد.

۲۵. گزینه ۴ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۴ / سبک شناسی

موارد ج و د و ۵ درست هستند.

بررسی سایر موارد: ۱ مربوط به قرن‌های سوم تا پنجم است. ۲ ویژگی «ادبی» نثر این دوران تاریخی است.

۲۶. گزینه ۱ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۱ / تاریخ ادبیات

مورد اول درباره همه شاعران درست است، هم «جامی» هم «خواجو کرمانی» و هم «سلیمان ساوجی» متنوی‌هایی به پیروی از نظامی داشته‌اند.

مورد دوم درباره «شمس قیس رازی» است. / مورد سوم درباره «شاه نعمت‌الله ولی» است. / مورد چهارم درباره «وحشی بافقی» است.

۲۷. گزینه ۳ / علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۷ و ۱۰ / تاریخ ادبیات و سبک شناسی

موارد «الف» و «ب» درست است.

بررسی سایر موارد: ۴ پروین در قصیده به سبک ناصر خسرو و به لطافت و روانی سعدی شعر می‌سرود و در قطعات به شیوه انوری و سنایی. ۵ جمال‌زاده بیشتر از آنکه به محتوا توجه داشته باشد، به سبک نویسندگی توجه داشت و به همان راهی می‌رود که کسانی چون «زین العابدین مراغه‌ای» و «دهخدا» رفتند.

۲۸. گزینه ۲ / علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۱ / تاریخ ادبیات

خطاهای متن: ۱ در دوره ناصرالدین‌شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا این نوع ادبی رواج یافت. ۲ اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت میرزا آقا تبریزی بود. ۳ زبان این نمایشنامه‌ها ساده، روان، بی‌تکلف و عوام‌فهم بود.

۲۹. گزینه ۳ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۶ / آرایه‌های ادبی

در این گزینه مجاز وجود ندارد. «گل» مجاز به علاقه شباهت نیست، بلکه شاعر با خود گل صحبت می‌کند و به او می‌گوید که شبیه یار مهربانش است.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ «بازو» مجاز از «قدرت» است. ۲ «ربنا» مجاز از «دعا و نقرین» است. ۳ «آهن» مجاز از «چکش و تیشه» است.

۳۰. گزینه ۲ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۳ / آرایه‌های ادبی

وجه‌شبهه‌ها:

بیت ۱: «من مانند چوگان سرگشته به پای سمند (اسب) تو هستم / من مانند گوی می‌افتم و می‌گردم به پهلوی»

بیت ۲: وجه شبه ندارد.

بیت ۳: چشم من مانند جویبار است (جویبار دیده) که در کنار آن سروی وجود دارد. **ادوات‌ها:**

بیت ۱: چو / چون

بیت ۲: فام

بیت ۳: آسا (در این بیت «چون» به معنای «وقتی که» آمده است).

۳۱. گزینه ۴ / ترکیبی / آرایه‌های ادبی

در همه ابیات آرایه‌های لف و نشر و تشبیه مشاهده می‌شود اما جناس در این بیت مشاهده نمی‌شود (کلمات «گهی و گاهی» به یک معنا هستند و بهتر است آن‌ها را جناس نگیریم).

بررسی گزینه‌ها:

۱ **لف و نشر:** گل و بلبل (لف ۱ و ۲) - حسن و عشق (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: شاعر خود را برتر از گل و بلبل می‌داند که تشبیه مضمر مرجح است. / جناس میان «چمن و من»

۲ **لف و نشر:** آه سحر و اشک شب (لف ۱ و ۲) - آتش و آب (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: آه سحر شاعر به آتش و اشک او به آب تشبیه شده است. / جناس میان «آه و آب»

۳ **لف و نشر:** بحر و کان (لف ۱ و ۲) - چشم تر و لب خشک (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: چشم به بحر و لب به کان (معدن) تشبیه شده است. / جناس میان «در و تر» یا «به و چه»

۴ **لف و نشر:** شب گذران به محفل و صبحدم نالان به گلشن (لف ۱ و ۲) - پروانه و عندلیب (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: شاعر خود را به پروانه و عندلیب تشبیه کرده است. / جناس میان «گهی و گاهی» وجود ندارد.

۳۲. گزینه ۴ / ترکیبی / آرایه‌های ادبی

در این بیت «حسن تعلیل» و «تضاد» وجود ندارد لذا سایر گزینه‌ها رد می‌شوند. **آرایه‌های بیت:**

تشخیص: زلف یار به چین رفته است.

ایهام: «چین» ایهام دارد: ۱ کشور چین ۲ پیچ و تاب

ایهام تناسب: «شام» ۱ شب ۲ منطقه شام که معنا نمی‌دهد اما با چین و زنگبار تناسب دارد.

مجاز: «زنگبار» مجاز از «مردم زنگبار» است.

تشبیه: شام زلف اضافه تشبیهی است. / همچنین زلف یار سیاه‌تر از پوست مردم زنگبار دانسته شده است که نوعی تشبیه برتری است.

مشاوره: رد گزینه خیلی وقتاً بی‌دردسر تو رو به جواب می‌رسونه! الان توی همین سؤال با رد کردن حسن تعلیل و تضاد راحت به جواب می‌رسیم و نیازی نیست آرایه‌های گزینه درست رو اثبات کنیم.

۴۹. گزینه ۴ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
بیت صورت سؤال و گزینه ۴ به «طلوع خورشید» اشاره دارد و مشخص شدن شعاع نور در آسمان.

البته گزینه ۱ هم به آمدن صبح اشاره دارد و می توان گفت که این سؤال دو جواب دارد. اما چون گزینه ۴ اشاره دقیق تری به خورشید دارد، تناسب بیشتری با صورت سؤال دارد.

۵۰. گزینه ۱ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
بررسی مفهوم آیات ای پادشاه یای یار، هیچ کس به جنگاوری تو نیست و هیچ کس مانند تو شاه نیست. سرکش و ستمگر خیلی زود سزای اعمالش را می بیند. افراد سرکش بی هنر هستند و افرادی که پشت خم دارند (پیر هستند یا متواضع هستند) پربار هستند. هر کس ستم کند، روزگار او را به سزای اعمالش می رساند.

علوم اجتماعی

۵۱. گزینه ۲ جامعه ۱ / ص ۶۳، ۶۴، ۶۹، ۷۳، ۹۰ و ۱۷۷
بررسی سایر گزینه ها ۱. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می گیرد. / هر فردی در طول زندگی تغییرات هویتی بسیاری را پشت سر می گذارد، ولی خود می داند همان شخصی است که همه آن تغییرات را سپری کرده است. ۲. برخی از ویژگی های هویتی تغییر می کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی، دارایی و ... است. ۳. جامعه شناسان و انسان شناسان درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان ها بحث می کنند و در این باره نظراتی ارائه می دهند.

نکته: به تفاوت هویت فرهنگی جهان اجتماعی و هویت اجتماعی افراد دقت کنید! هویت اجتماعی مخصوص افراد و هویت فرهنگی برای جهان اجتماعی است. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده ای گسترده تر از هویت اجتماعی افراد است و هویت اجتماعی افراد، در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می گیرد.

۵۲. گزینه ۴ جامعه ۱ / ص ۹۷، ۹۸ و ۱۰۱
نقشه راه: در این نوع از سؤالات، نباید حتماً به دنبال تعریف واضح باشیم بلکه صرف اینکه عبارات در کتاب در کنار هم قرار گرفته اند کافیست. پافشاری نکردن در عقاید و پشت کردن به عقاید و ارزش ها جزء تعریف تحولات هویتی نیست ولی در جایی غیر از محل تعریف این عبارات در کنار هم و مرتبط با هم قرار گرفته اند.

اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان های دیگر، بر عقاید و ارزش های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه های عمیق آن سرایت می کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان های خود پشت کنند، دچار تحولات هویتی می شود.

جهان اجتماعی هنگامی به دادوستد و تعامل می پردازد که اعضای آن به طور فعال و خلاق بر اساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر مواجه شوند، اما اگر اعضای آن مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزیتش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می شوند.

اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می شود. جوامع خودباخته ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می برند، به این معنای از خودبیگانگی گرفتار می شوند.

نکته: این عبارت به طور کلی در مورد خودباختگی صحبت می کند؛ بنابراین وقتی در مورد از خودبیگانگی و فراموشی هویت صحبت می کند، منظور از خودبیگانگی تاریخی است که با خودباختگی در ارتباط است.

۳. وزن شعر «مستغفلن مقاعل مستغفلن فعل» است که اختیار «فاعلاتن اول مصراع» را نمی تواند بپذیرد پس نمی تواند جواب باشد.
۵. وزن شعر «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است که هر سه نوع اختیار وزنی مذکور را می تواند داشته باشد.

نَ عَ جِبِ گَر	بَ جَ کَدِ خَو	نِ دَ لَ زَ چِش	مَ بَ هَار
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فعلن
پِی شِ آنِ غَم	زِی خَو نِین	کِ بَ پِی کَان	مَانَد
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فعلن

۴۴. گزینه ۳ علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۸ / اختیارات شاعری
وزن شعری که در سؤال آمده است «مفتعلن مقاعلن مفتعلن مقاعلن» است؛ اما در بیت سوم، سه تا از رکن ها تغییر کرده اند و مصراع اول به صورت «مفتعلن مقاعلن مفتعلن» آمده است. در نتیجه سه تا قلب داریم.

سِی نِ یِ خَا	قَا نِ یِ گَر	بَ شَو یِ یَز	زَ نِ گِ عِ نَا
مفتعلن	مفتعلن	مفاعِلن	مفتعلن
پِی شِ خِ دَا	یِ گَانِ تَ رَا	بِی شِ کَ نَد	تَ نَا گِ رِی
مفتعلن	مفاعِلن	مفتعلن	مفاعِلن

۴۵. گزینه ۲ ترکیبی / قرابت، آرایه، اختیارات
همه موارد همه گزینه ها درست است، به جز اینکه در این بیت «جناس» مشاهده نمی شود. در کلمات «دل تنگ» و «قدم تنگ» و «پرستگ» مرکب هستند و نباید «تنگ» و «سنگ» را جدا کرد و جناس گرفت، زیرا جزئی از کلمه هستند.
بررسی گزینه ها ۱. مفهوم هر دو بیت: خواب به چشم عاشق راه ندارد. ۲. قافیه «ار» و طبق قاعده ۲ است. / آرایه تضاد میان «هست و نیست» و کنایه «دل تنگی و قدم تنگی و گرانباری» / جناس ندارد. ۳. وزن شعر به دو صورت «مستغفل مستغفل مستغفل مستغفل» و «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن» قابل جداسازی است. اختیارات زبانی: ۱. حذف همزه در مصراع سوم و چهارم (خواب از خواب باز) ۲. کوتاه به بلند: در مصراع اول (ره) ۳. بلند به کوتاه: در مصراع های دوم و سوم و چهارم (گرانباری - بیداری - بیداری) ۴. حروف اصلی قافیه «ار» است پس حرف روی هم «ر» است. یک نوع اختیار وزنی یعنی بلند بودن هجای پایانی در هر چهار مصراع آمده است.

۴۶. گزینه ۱ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم مشترک ابیات این است که «در هنگام وداع با معشوق، جان از بدن عاشق می رود» اما مفهوم بیت گزینه ۱ «این است که «جان و تن مانعی برای رسیدن به معشوق حقیقی است».

۴۷. گزینه ۳ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم مشترک سؤال و گزینه ۳: «حتی اگر عالمی دشمن شوند و به جنگ با عاشق بیایند، عاشق از عشق خود دست بر نمی دارد».

دقت کنیم! که بیت «۳» نمی گوید «از روی تو بیزارم» بلکه می گوید «اگر از روی تو روی بگردانم، بیزارم» یعنی اگر به تو پشت کنم نامرد هستم.

بررسی مفهوم سایر گزینه ها ۱. فنا کردن جان برای معشوق و جلوگیری از غم ۲. عاشق از سختی ها شکایت نمی کند. ۳. عاشق در سختی است و از باد صبا می خواهد که خبرش را به یار برساند.

۴۸. گزینه ۲ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم مشترک این است که «سختی های روزگار برای افرادی است که مقام والاتری دارند»

«مرغ بلند آشیان» و «درخت بلند» نماد افرادی هستند که مقام والایی دارند و در این ابیات مورد حادثه قرار می گیرند.

بررسی مفهوم سایر گزینه ها ۱. روزگار ستم پیشه است. ۲. روزگار پر از سختی و آفت است. ۳. روزگار به طور ناگهانی زهر خود را می ریزد.

نقشه راه: ما در کتاب جایی نداریم که به طور مستقیم درباره نقطه قوت و یا ضعف رویکردها توضیح داده باشد، بلکه با مطالعه دقیق و مفهومی باید خودمان تشخیص دهیم که پیش بینی و کنترل، نقطه قوت رویکرد تبیینی و مطالعه نابرابری اجتماعی برای رویکرد انتقادی، نقطه قوت آن است. - غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار ناوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیر علمی قلمداد شود. - همان‌طور که علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند، جامعه‌شناسی نیز با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد؛ بنابراین جامعه‌شناسی تبیینی با شناخت و مطالعه نظم اجتماعی به ما امکان و قدرت پیش‌بینی می‌دهد. (نقطه قوت رویکرد تبیینی) - جامعه‌شناسی انتقادی می‌تواند نابرابری‌های اجتماعی را به خوبی مطالعه کند و آن‌ها را مورد نقد و ارزیابی قرار دهد. (نقطه قوت رویکرد انتقادی)

تربیتی

- گاهی ما سایر فرهنگ‌ها را در مقایسه با فرهنگ خودمان ارزیابی می‌کنیم. جامعه‌شناسان این کار را اشتباه می‌دانند، زیرا هر رسم و سنتی درون فرهنگ خود معنا و کارکردی دارد. بنابراین درست نیست که ما فرهنگ دیگران را بر اساس فرهنگ خودمان نقد و ارزیابی کنیم.

- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. - هر چه حاملان و عوامل یک فرهنگ بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲) فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی آن‌ها برمی‌گردد. / در فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. ۳) مقایسه و ارزیابی فرهنگ و داور آن‌ها گرچه دشوار است اما غیرممکن نیست. ۴) از نظر جامعه‌شناسان، ارزیابی فرهنگ دیگران بر اساس فرهنگ خود، اشتباه است. / محکوم به سرنوشت محتوم بودن، ویژگی فرهنگ‌های جبرگرا است.

توجه: بخوانیم و بدانیم دهم و یازدهم در این کنکور، جزء حذفیات بود ولی در این تست از بخوانیم و بدانیم دهم سؤال آمده است. بنابراین هیچگاه اعتماد نکنید و همه بخش‌های کتاب را بخوانید.

درسنامه:

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) توانایی و خلاقیت انسان در ساختن جهان اجتماعی را نادیده می‌گیرد. ۲) توجه به ویژگی آگاهی و معناداری از ویژگی‌های جامعه‌شناسی تفسیری است. / جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمامی معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. ۳) کم‌توجهی به ساختارهای اجتماعی، ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری است.

نقشه راه: درست است که وبر در مورد نادیده گرفتن معنای کنش و پرداختن به خصوصیات قابل مشاهده نقد داشت اما نقد او ارتباطی با مفهوم قفس آهنین ندارد. بنابراین صرفاً اینکه عبارت‌ها با هم در ارتباط باشند، کافی نیست بلکه باید دقیق‌ترین و مرتبط‌ترین عبارت را انتخاب کنید.

درسنامه:

پیامدها و نوع چالش‌ها	حالت‌های مختلف جامعه جهانی (بر اساس ویژگی‌های فرهنگ غالب)
انسجام جامعه جهانی	بر خور داری فرهنگ غالب از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی
چالش‌های درون فرهنگی	عدم بر خور داری فرهنگ غالب از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی
چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی، تعاملات و گفت‌وگوها و بر خوردهای فرهنگی و تمدنی	حضور فرهنگ‌های متفاوت در عرصه جهانی

هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به میزانی که آن فرهنگ ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، جامعه جهانی از انسجام بر خور دار خواهد بود. فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند؛ کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینه ستیز و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند. هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و بر خوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد، در این صورت، چالش‌های جامعه جهانی نیز از نوع چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی خواهند بود.

- بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند.

- در تبیین، پدیده‌هایی که قبلاً مستقل از هم به نظر می‌رسیدند، در ارتباط با یکدیگر قرار می‌گیرند و میان پدیده‌هایی که پیش‌تر در ارتباط با هم دیده می‌شدند، روابط جدیدی طرح می‌شود. بنابراین تأثیر رکود بر بیکاری و تأثیر همبستگی اجتماعی بر انحرافات اجتماعی بیان‌کننده تبیین است.

- رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا بر اساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد. بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است، نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

نکته: اگر دیدیم در یک عبارت، دو اتفاق به هم مرتبط شده‌اند و به نحوی تغییر در یکی منجر به تغییر در دیگری است یا اینکه یکی علت دیگری است، مطمئناً آن عبارت به رویکرد تبیینی مربوط است.

درسنامه: برای پاسخ به این سؤال باید فواید علوم اجتماعی و نظم اجتماعی را تفکیک کرد:

فواید علوم اجتماعی: پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی؛ توضیح تأثیر اجتماعات بر زندگی؛ در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات؛ فراهم آوردن زمینه فهم متقابل و همدلی؛ داور و انتقاد و موضع‌گیری مناسب؛ بیان شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و فناوری‌های حاصل از آن.

فواید نظم اجتماعی: امکان پیش‌بینی رفتار دیگران؛ دانستن توقعات و انتظارات از دیگران؛ بازماندن از همکاری در اثر اتفاقات غیرمنتظره.

بررسی گزینه‌ها: ۱) درست - درست ۲) نادرست: بخش اول جمله در مورد علوم انسانی است، نه علوم اجتماعی؛ اما بخش دوم آن درست است. - نادرست: فراهم آوردن امکان مشارکت، از فواید قواعد اجتماعی است، نه نظم اجتماعی. ۳) نادرست: فراهم آوردن امکان مشارکت، از فواید قواعد اجتماعی است، نه علوم اجتماعی. - نادرست: به فواید علوم اجتماعی اشاره دارد. ۴) درست - نادرست: به فواید علوم اجتماعی اشاره دارد.

زبان عربی

۸۱. گزینه ۴ عربی / ترجمه

«مقیم: اقامه کننده» در گزینه ۳ ترجمه نشده است، «و نیز» در گزینه ۳ اضافی است، «دعاء» مفرد است نه جمع (رد ۱ و ۲)، «دعاء = دعائی: دعای من» (رد سایر گزینه‌ها). دقت کنید «دعاء» در اصل «دعائی» بوده که ضمیر «ی» از آن حذف شده و کسره جایگزینش شده است.

۸۲. گزینه ۲ عربی / ترجمه

«آن یؤثر» فعل است نه اسم (رد ۳ و ۴)، «یضر» و «یتقع» فعل هستند نه اسم (رد سایر گزینه‌ها)، «آلا یكون» که نباشد» (رد سایر گزینه‌ها). «آلا یكون» در اصل، «آن + لا + یكون» و در ساختار «آن + لا + مضارع = مضارع التزامی» می‌باشد، «حدیث» اسم است نه فعل (رد ۴).

۸۳. گزینه ۳ عربی / ترجمه

«قد تجری: گاهی جاری می‌شود» (رد سایر گزینه‌ها)، «تجری» از صیغه «هی = مفرد مؤنث غائب» می‌باشد نه متکلم مع الغیر (رد ۲ و ۴)، همچنین «کلمات»، مرفوع و فاعل است نه مفعول (رد ۲ و ۴)، «لهذا دارند» (رد ۱)، «تقدر» از صیغه «هی = مفرد مؤنث غائب» می‌باشد نه متکلم مع الغیر (رد ۴).

نکته: حواستان باشد «قد» در ساختار «قد + مضارع» به صورت «گاهی، شاید» ترجمه می‌شود، ولی در ساختار «قد + ماضی» می‌توان در ترجمه‌اش از قیدهای تأکیدی «قطعاً، بی‌شک و ...» استفاده کرد.
• «ل + اسم یا ضمیر» در ابتدای جمله معنای «مالکیت» دارد.

۸۴. گزینه ۴ عربی / ترجمه

أم: مادرم» (رد ۱ و ۳).

توجه: «أم» در اصل «آمی» بوده که ضمیر «ی» از آن حذف و کسره جایگزینش شده است.

«أنت نفس الزماسة التي: تو همان نقاشی هستی که» (رد سایر گزینه‌ها)، «قد رسمت» از صیغه «هی = مفرد مؤنث غائب» است نه مخاطب (رد ۱ و ۲)، ضمناً ماضی نقلی است (رد ۱ و ۲)، «فی: در» (رد سایر گزینه‌ها)، «أبی: پدر من» (رد سایر گزینه‌ها)، «یدعونی» مضارع غایب است (رد سایر گزینه‌ها).

۸۵. گزینه ۳ عربی / ترجمه

درسنامه: در ساختار جمله وصفیه [اسم نکره + فعل = جمله وصفیه]، اگر جمله وصفیه در زمان «مضارع» باشد و فعل قبل از آن در جمله، «ماضی» باشد: جمله وصفیه را به شکل «ماضی استمراری» ترجمه می‌کنیم. ۱ ساختار جمله وصفیه به صورت [اسم نکره + فعل] می‌باشد که این فعل را «جمله وصفیه» در نظر می‌گیریم و در ترجمه‌اش از «که» استفاده می‌کنیم. ۲ اگر در جمله‌ای یک اسم در ابتدا بدون «ال» بیاید و بعد با «ال» تکرار شود، می‌توان در ترجمه‌اش از اسامی اشاره «این، آن» استفاده کرد.

«که» مربوط به ترجمه جمله وصفیه «شاهدت فلماً یصور» است (رد ۱ و ۲)، «یصور» نشان می‌دهد جمله وصفیه است (رد ۴)، «متنوعة» خبر فعل ناقصه «کان» است نه صفت (رد ۲)، «عدد» فقط در گزینه ۳ ترجمه شده است.
«کائنات عجیبة - الکائنات: موجودات عجیبی ... این / آن موجودات»، چون «کائنات» ابتدا بدون «ال» بوده و بعد با «ال» تکرار شده، در ترجمه‌اش می‌توان از «این، آن» استفاده کرد.

۸۶. گزینه ۱ عربی / ترجمه

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ «ثنتین و أربعین: چهل و دو» ۲ «لیت: کاش»، «لعل: شاید»، «كنت أقدر: می‌توانستم»، «دنیا» باید در عبارت «فی هذه الدنيا» در این دنیا» ترجمه شود. ۳ «عاقل» مرفوع و فاعل است: همچنین ضمیر «ه» در «جهله» ترجمه نشده است.

ترجمه صحیح عبارت: «عالم سعی می‌کند که عقلش بر جهلش چیره شود».

۸۷. گزینه ۲ عربی / ترجمه

«الزمیل أفضل منه: دوست از او برتر است».

۸۸. گزینه ۲ عربی / تعریب

«حکایت می‌شود: یحکسی» (رد ۱ و ۴)، «در یکی از روزها: فی أحد الأيام» (رد ۱ و ۴)، «شنا می‌کرد: کان یسبح» (رد سایر گزینه‌ها)، «تظاهر نمود» ماضی است نه مضارع (رد ۳ و ۴).

توجه: فی یوم من الأيام: در روزی از روزها / فی أحد الأيام: در یکی از روزها

نکته: کان + مضارع: ماضی استمراری

ترجمه متن: برخی تصور می‌کنند که دوران جاهلیت به دوره‌ای دلالت دارد که مردم در آن خواندن و نوشتن نمی‌دانند و تمدن و فرهنگی نداشته‌اند که ذکر شود! پس (کلمه) نادان در مقابل (مخالف) دانا به حساب می‌آید: پس بر این اساس دوران جاهلیت به این که مردم در آن با حیوانات در بیابان‌ها و چادرها زندگی می‌کنند، متمایز می‌شود، ولی می‌بینیم که این واژه علاوه بر تقابل با علم، در قرآن کریم آمده است تا به معنای اضافی دیگری اشاره کند! به برخی از آیات توجه کن: «گذشت پیشه کن و به (کار) پستندیده امر کن و از نادان روی برگردان»، «آیا ما را به تمسخر گرفته‌ای؟ گفت: پناه می‌برم به خدا که از مردم نادان باشم». مضمون دو آیه و ارتباط واژگان در آن‌ها ثابت می‌کند که جهل به معنای خروج انسان از حالت اعتدال، جوشش احساسات و فقدان عقل است. به شاعر جاهلی نگاه کنید که چگونه از این ریشه استفاده می‌کند در حالی که قصد خروج و طغیان و انجام اعمالی خارج از ضوابط عقلی دارد: آگاه باشید (مبادا) کسی در برابر ما عمل جاهلانه‌ای انجام دهد (هرگز کسی با ما با نادانی و جهل برخورد نکند) که ما فراتر از نادانی نادانان خیره سری می‌کنیم. (عمل او را به شدت تلافی می‌کنیم).

علاوه بر این، مردم از تمدنی بهره می‌بردند که مبتنی بر تجارت، کشاورزی، ساختمان سازی و شهرسازی بود و برخی از آن‌ها نوشتن و خواندن هم می‌دانستند.

۸۹. گزینه ۴ ترکیبی / درک مطلب

چرا دوران جاهلیت به این عنوان نامیده شد؟

ترجمه گزینه‌ها: ۱ عدم توانایی در آوردن برهان و دلیل در مواجهه با مسائل، از دلایل این نام گذاری است. ۲ به دلیل این که مردم مانند حیوانات زندگی می‌کردند و حکومت یا شهری نداشتند. ۳ زیرا هوی و هوس و احساسات شخصی برای آن‌ها در نظر گرفته نشده بود. ۴ زیرا مردم از اخلاق و ارزش‌های انسانی دور بودند.

۹۰. گزینه ۳ ترکیبی / درک مطلب

جواب کدام سؤال در متن نیامده است؟

ترجمه گزینه‌ها: ۱ آیا اعراب قبل از نزول قرآن تمدنی داشتند؟ (در سطر آخر، جواب این سوال آمده: «مردم از تمدنی بهره می‌بردند».) ۲ چگونه بفهمیم که قرآن از کلمه جهل چه قصدی داشته؟ (آن قسمت از متن که دو آیه از قرآن را می‌آورد به این سوال پاسخ داده.) ۳ دوران جاهلیت در زمان نزول قرآن کریم چگونه بوده است؟ ۴ از مصادیق جهل که در متن آمده است، چیست؟ (قسمتی از متن که «قصد خروج و طغیان و انجام اعمالی خارج از ضوابط» را بیان می‌کند به این موضوع اشاره دارد.)

بنابراین پاسخ سوال گزینه ۳ در متن نیامده است.

۹۱. گزینه ۱ ترکیبی / درک مطلب

خطا را تعیین کن: بر اساس متن ...

۱ ویژگی اساسی برای دوران جاهلیت قبل از نزول قرآن، زندگی در صحرا و عدم فهمیدن آیات نازل شده است.

۲ اگر معنای کلمه‌ای را در متن ندانیم باید به کلمات مجاور مراجعه کنیم: زیرا ما را به (معنای) نزدیکش راهنمایی می‌کند.

۳ در حقیقت انتقام و انجام کارهای بد، از مصادیق در جهل افتادن است.

۴ چه بسا نویسنده یا خواننده کتابی که آن را جاهل (نادان) می‌شماریم.

فلسفه و منطق

۱۲۹. گزینه ۴، منطق / درس ۵

در استدلال مطرح‌شده در صورت سؤال، حکم چندین مورد جزئی (در مورد کودکان بررسی شده) به همه کودکان تعمیم داده شده است، اما به این خاطر که نتیجه استدلال مطابق با واقع نیست و کاذب است، استدلال مغالطه تعمیم شتابزده دارد که مربوط به استقرای تعمیمی است.

بررسی سایر گزینه‌ها، نادرست است چون نتیجه قیاس یقینی است، اما نتیجه استدلال مطرح‌شده یقینی نیست. چشم‌پوشی از موارد نقض، مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی است که مربوط به بحث تداخل است. در مغالطه ایهام انعکاس قواعد عکس رعایت نشده است که در استدلال مطرح‌شده، عکس نداریم.

۱۳۰. گزینه ۱، منطق / درس ۷

مغالطه ایهام انعکاس زمانی اتفاق می‌افتد که قواعدی از عکس رعایت نشده و عمده مصادیق این مغالطه عبارت‌اند از: ۱. متعکس کردن موجبه کلی به موجبه کلی ۲. متعکس کردن سالبه جزئی ۳. تغییر نسبت در عکس مستوی

بررسی گزینه‌ها، عبارت مطرح‌شده سالبه جزئی است و سالبه جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. عبارت مطرح‌شده سالبه کلی است که عکس مستوی لازم‌الصدق دارد و در عبارت این گزینه از عکس مستوی سالبه کلی، تداخل آن نتیجه گرفته شده است که صادق است. عبارت مطرح‌شده در این گزینه موجبه جزئی است که عکس لازم‌الصدق دارد و به درستی به موجبه جزئی متعکس شده است. استدلال مطرح‌شده در این گزینه اصلاً عکس نیست که بخواند واجد مغالطه ایهام انعکاس باشد و در این گزینه به درستی یک تداخل اتفاق افتاده است.

۱۳۱. گزینه ۳، منطق / درس ۸

صورت سؤال بیان کرده که نقیض یکی از مقدمات «بعضی م ج نیست» می‌باشد، پس خود آن مقدمه «هر م ج است» می‌باشد و چون «ج» در این مقدمه علامت منفی دارد، نمی‌تواند در نتیجه علامت مثبت داشته باشد چون اگر در نتیجه مثبت و در مقدمه منفی باشد، قیاس نامعتبر خواهد بود.

بررسی گزینه‌ها،

- ۱. بعضی پ ج است. علامت ج منفی است. ✓
- ۲. هر پ ج است. علامت ج منفی است. ✓
- ۳. بعضی پ ج نیست. علامت ج مثبت است. ✗
- ۴. بعضی ج پ نیست. علامت ج منفی است. ✓

۱۳۲. گزینه ۳، فلسفه / درس ۱

درست‌نامه: مراحل سیر تفکر فلسفی طبق متن کتاب درسی به صورت زیر است:

بررسی گزینه‌ها، نادرست است چون مرحله سوم باید از معلومات انسان باشد، اما یکی از دریافت‌ها و نظریات فلسفی است. ضمن اینکه اگر به فرض جزو معلومات در نظر گرفته شود، مرحله چهارم که دریافت فلسفی است در این گزینه ربطی به مرحله سوم آن ندارد. نادرست است چون با سؤال شروع می‌شود در صورتی که باید با مسئله شروع شود و مسئله یک اتفاق است. کاملاً درست است. نادرست است: زیرا در مرحله سوم باید یک گزاره باشد نه یک سؤال. سؤال در مرحله دوم تفکر فلسفی قرار دارد.

۱۲۶. گزینه ۲، منطق / درس ۱

درست‌نامه: تعریف یعنی معلوم ساختن یک تصور مجهول از طریق ساماندهی به تصورات معلوم به نحوی که بتواند پاسخ به پرسش از چیستی آن تصور مجهول باشد. بنابراین، در میان گزینه‌ها باید به دنبال این باشیم که کدام یک از آن‌ها پاسخ به چیستی یک تصور مجهول است.

بررسی گزینه‌ها، بیان عبارتی درباره دانش منطقی است، اما بیان چیستی دانش منطقی نیست، پس نمی‌توان آن را تعریف دانش منطقی دانست. بیان چیستی استدلال است: زیرا می‌دانیم استدلال عبارت است از استفاده از تصدیق‌های معلوم برای کشف تصدیق مجهول. یک عبارت امری است که نمی‌تواند بیان چیستی مفهومی باشد. بیان هدف آموختن قواعد منطقی است و نمی‌تواند در پاسخ به سؤال چیستی به کار رود، بلکه پاسخ به «چرا می‌تواند باشد»

۱۲۷. گزینه ۴، منطق / درس ۲

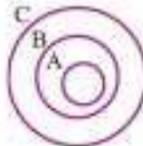
درست‌نامه: دلالت مطابقی: دلالت یک لفظ بر کل معنای آن لفظ است. دلالت تضمنی: دلالت یک لفظ بر بخشی از معنای آن لفظ است. دلالت التزامی: دلالت یک لفظ بر معنایی که با معنای آن لفظ مرتبط است.

بررسی گزینه‌ها،

- ۱. در زندان قدم‌زدن تادر پاهای خود احساس سنگینی کرد: سپس به پشت دراز کشید. بخشی از زندان: تضمنی / همه پاهای خود: مطابقی / همه پشت: مطابقی
- ۲. روزی بچه آهویی را به دام افکند، پایش را شکست و سگی را به پاسبانی اش گماشت. همه بچه آهو: مطابقی / بخشی از پایش: تضمنی / کل سگ: مطابقی
- ۳. فردی مثل سقراط، همیشه خواب راحت را از دیدگان فضل فروشان می‌رباید. رفتار سقراط: التزامی / آسودگی: التزامی / زندگی: التزامی
- ۴. چهره بگشا، به سوی مادرش برو و رویش را ببوس. عصبانی نباش: التزامی / همه مادرش: مطابقی / بخشی از رویش: تضمنی

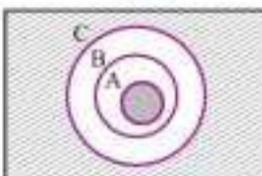
۱۲۸. گزینه ۱، منطق / درس ۳

فرض سؤال این است که مفاهیم A، B و C با هم عموم و خصوص مطلق دارند، به نحوی که $C > B > A$.

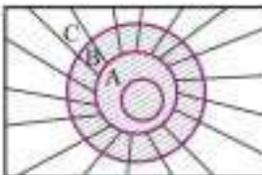
قسمت اول سؤال: A (رنگی) و نقیض C (هاشور)

- آیا هر A، نقیض C است؟ خیر
- آیا هر نقیض C، A است؟ خیر
- آیا برخی نقیض C، A است؟ خیر

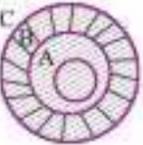

قسمت دوم سؤال: نقیض B (هاشور)، C (رنگی)

- آیا هر نقیض B، C است؟ خیر
- آیا هر C، نقیض B است؟ خیر
- آیا برخی نقیض B، C است؟ بله

- آیا هر نقیض B، C است؟ بله
- آیا هر C، نقیض B است؟ خیر

تذکره: در حالت اول چون C بزرگ‌ترین و بیشترین مصداق‌ها را دارد، برای فرض نقیض C ناچاریم مجموعه مرجعی در نظر بگیریم. وگرنه نقیض C تهی خواهد شد و وارد نسبت‌های چهارگانه نمی‌شود.

اما در حالت دوم چون نقیض B، هم در حالت مجموعه مرجع و هم بدون مجموعه مرجع مصداق دارد، باید مسئله را با هر دو فرض حل کنیم که در یکی نسبت خواسته شده عموم و خصوص مطلق و در دیگری عموم و خصوص من وجه است که با این ترتیب گزینه‌های ۱ و ۴ هر دو می‌توانند پاسخ باشند. اما مانند قسمت اول که با مجموعه مرجع در نظر گرفته شده، در قسمت دوم هم همین فرض را خواهیم داشت و رابطه عموم و خصوص من وجه را انتخاب می‌کنیم.

حال به سراغ محاسبه درآمد تولیدکننده می‌رویم.

قیمت هر واحد

$$\text{تومان} = 10,800,000,000 = 12 \times 600,000,000 \times 150$$

تعداد کالا

$$\text{تومان} = 4160 = 240 + 800 + 1440 + 480 + 1200 = \text{مجموع هزینه‌ها}$$

$$\text{هزینه‌های مستقیم} + \text{هزینه‌های غیرمستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود واقعی}$$

هزینه فرصت

$$\text{تومان} = 6,640,000,000 = 10,800 - 4160$$

قیمت هر واحد

درس ۳

۱۴۷. گزینه ۲

برای اینکه یک واحد از کالای Y را به دست آوریم باید ۲ واحد از کالای X را از دست بدهیم. به دیگر سخن، هزینه فرصت ۱ واحد کالای بیشتر از (Y) برابر است با ۲ واحد از کالای X به عنوان مثال در نقطه C، ۴ واحد کالای X و ۲ واحد کالای Y می‌توان خرید و در نقطه B، ۶ واحد کالای X و ۱ واحد کالای Y می‌توان خرید؛ پس در حرکت از C به B برای به دست آوردن کالای Y (بیشتر) باید ۱ واحد از کالای X را از دست بدهیم یا از آن صرف‌نظر کنیم!

$$6 - 4 = 2$$

نقطه C	X کالای = ۴	نقطه B	X کالای = ۶
	Y کالای = ۲		Y کالای = ۱

درس ۳ و ۴

۱۴۸. گزینه ۴

درسنامه: منابع در دسترس انسان هر چقدر هم که زیاد باشد، محدود و کمیاب است. در نتیجه انسان‌ها در هر تصمیمی مجبور به انتخاب هستند، انتخاب اینکه زمان محدود، پول و منابع طبیعی و... خود را صرف چه فعالیتی کنند؛ چراکه هر انتخاب، انسان را از منافع بهترین گزینه بعدی محروم می‌کند، به همین دلیل انسان ناچار است پس از اولویت‌بندی انتخاب‌ها و مقایسه هزینه‌ها و منافع هر یک، بهترین گزینه را انتخاب کند، زیرا داشتن تمامی آن‌ها هم‌زمان ممکن نیست. این همان مفهوم «هزینه فرصت» است. «هزینه فرصت» یا «هزینه فرصت از دست رفته»، بیانگر چیزی است که از آن صرف‌نظر کرده و آن را کنار گذاشته‌ایم.

در سؤال مطرح شده، اگر متابع خود را به «کمک‌های بلاعوض فقرا»، اختصاص دهیم، از پرداختن به فعالیت‌های مولد باز می‌مانیم؛ پس هزینه فرصت ما فعالیت‌های مولدی است که می‌توانیم به آن توجه کنیم، ولی از آن صرف‌نظر کرده‌ایم!

درس ۶

۱۴۹. گزینه ۱

جعبه ابزار: جدول زیر را با دقت بخوانید.

مراحل	فرمول
مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده	نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله
قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده	مالیات بر ارزش افزوده + قیمت کالا در آن مرحله
مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده	مالیات بر ارزش افزوده در آن مرحله - مالیات بر ارزش افزوده در مرحله قبل یا - اعتبار مالیات بر ارزش افزوده همان مرحله

بررسی گزینه‌ها: ۱ نادرست است؛ زیرا ملاصدرا در این کتاب مراحل چهارگانه سفر عرفانی را تبیین عقلی و فلسفی نکرد، بلکه فلسفه خود را مطابق با این سفرها بیان کرد. ۲ درست است؛ زیرا ملاصدرا با الهام از سفرهای چهار مرحله‌ای عارفان کتاب خود را در چهار بخش اصلی تألیف و تنظیم کرد. ۳ مباحث کتاب ملاصدرا در مورد چگونگی سلوک به سوی حق و سپس بازگشت به خلق نیست، بلکه این مباحث عمل سالک در سفرهای چهارگانه عرفا است. ۴ اینکه عارفان معتقدند سیر و سلوک انسان به سوی کمال مراحلی دارد، دلیل نام‌گذاری اسفار اربعه برای این کتاب نیست و اساساً محتوای کتاب ملاصدرا فلسفی است نه عرفانی و نه فلسفی - عرفانی.

اقتصاد

درس ۱ و ۳

۱۴۶. گزینه ۱

درسنامه: درآمد پولی که تولیدکنندگان از فروش محصولات خود به دست می‌آورند.

مقدار محصول × قیمت = درآمد
هزینه‌های تولید؛ مبالغی که تولیدکننده در فرایند تولید صرف می‌کند.

هزینه‌های تولید به دو دسته: ۱ هزینه‌های آشکار (= مستقیم) و ۲ هزینه پنهان (= هزینه فرصت = هزینه غیرمستقیم) تقسیم می‌شوند.

هزینه‌های آشکار: مبالغی که تولیدکننده برای خرید یا اجاره منابع و عوامل تولید (نیروی کار، سرمایه و زمین) به صاحبان آن‌ها می‌پردازد. مانند: حقوق یا دستمزد نیروی انسانی، خرید یا اجاره سرمایه فیزیکی و خرید یا اجاره زمین و کارگاه.

هزینه‌های پنهان (هزینه فرصت): اگر تولیدکننده خودش ماشین‌آلات و سرمایه فیزیکی، زمین یا محل کسب و کار داشته باشد، گرچه ظاهراً تولیدکننده، هزینه‌ای صرف نمی‌کند، اما در واقع هزینه آن را می‌پردازد چون می‌توانست با آن کسب درآمد کند اما چنین نکرد. اگر از میزان درآمد، هزینه‌های آشکار (مستقیم) و هزینه‌های پنهان (غیرمستقیم یا هزینه فرصت) را کسر کنیم، سود یا زیان «واقعی» به دست می‌آید.

(هزینه‌های پنهان + هزینه‌های آشکار) - درآمد = سود یا زیان واقعی

نکته: به سود یا زیان «واقعی»، سود یا زیان «اقتصادی» نیز می‌گویند.

حال اگر از میزان درآمد، تنها هزینه‌های آشکار (مستقیم) را کم کنیم، عدد به دست آمده بیانگر سود یا زیان «حسابداری» است.

هزینه‌های آشکار - درآمد = سود یا زیان حسابداری

ابتدا باید هزینه‌های تولید را محاسبه کنیم:

$$12 \times 12 \times \frac{1}{8} = \text{هزینه سالانه خرید مواد اولیه}$$

$$= \frac{1}{8} \times 800 \times 12 = 1200 \text{ میلیون تومان}$$

تعداد ماه‌های سال

$$480 = (4 \times 120) = \text{دستمزد سالانه مجموع کارگران}$$

تعداد کارگران

$$12 \times \left(\frac{25}{100} \times \text{دستمزد سالانه کارگران} \right) = \text{هزینه‌های قبوض و...}$$

تعداد ماه‌های سال

$$= \frac{25}{100} \times 480 \times 12 = 1440 \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{میلیون تومان} = 800 = \text{سرمایه فیزیکی}$$

$$240 = 20 \times 12 = \text{هزینه فرصت (هزینه پنهان)}$$

تعداد ماه‌های سال